

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ד

שם השיעור- ירמיהו בארץ המרדפים

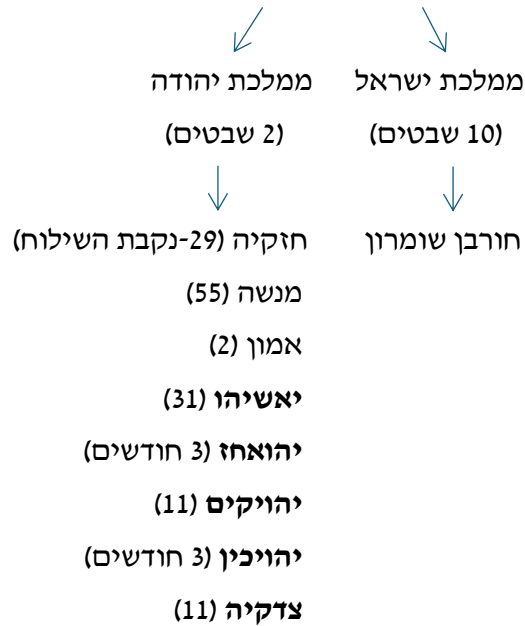
שם המרצה- נועה אומן

1. בבא בתרא טו ע"א: ירמיהו כתב ספרו וספר מלכים וקינות
2. מלכי יהודה האחרונים:

שם המלך	שנים	מעשיו	תקציר	מל"ב	דה"ב
א. <u>יאשיהו</u>	31	הטוב בעיני ה'	מהפכה דתית- תקווה	כב-כג	לד-לה
ב. יהואחז (בן יאשיהו)	1/4	X	הוגלה למצרים	כג	לו
ג. <u>יהויקים</u> (בן יאשיהו)	11	X	רדיפת נביאי ה'	כג-כד	לו
ד. יהויכין (בן יהויקים)	1/4	X	גלות יהויכין	כד	לו
ה. <u>צדקיהו</u> (בן יאשיהו)	11	X	חורבן ביהמ"ק וגלות בבל	כד-כה	לו

3.

פילוג הממלכה

586 - חורבן בית ראשון וגלות בבל

4. א, יז-יט: ואתה תאזר מתנייד וקמת ודברת אליהם את כל אשר אנכי אצוץ אל תחת מפניהם פן אחתד לפניהם; ואני הנה נתתיך היום לעיר מבצר ולעמוד ברזל ולחמות נחשת על כל הארץ למלכי יהודה לשריה לכהניה ולעם הארץ; ונלחמו אליך ולא יוכלו לך כי אתה אנו נאם ה' להצילך

5. מלבי"ם (א, יח): ואני-ובל תאמר כי לא ישימו לב עליך לעמוד כנגדך, כי אני נתתיך היום שתהיה דומה בעיניהם כעיר מבצר ואחר כך כעמוד ברזל ואחר כך כחומות נחושת עד שילחמו אתך כלוחם בחזקה לכבוש עיר מבצר של אויביו, וכן תהיה בעיני כל הארץ גם למלכי יהודה ולא לבד למלכיהם שמגאותם שונאים מוסר עפ"י הרוב, כי גם לשריו וגם לכהניו שעליהם מוטל להורות דעה, ואף לכל עם הארץ, ובאופן זה.

6. טו, י: אוי לי אמי כי ילדתני איש ריב ואיש מדון לכל הארץ לא נשיתי ולא נשו בי פלה מקלונני

טו, טו: אתה נדעת ה' זכרני ופקדני והנקם לי מרדפי אל לארץ אפך תקחני דע שאתי עליך חרפה

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ד

- **ז, יח:** יבשו רדפי ואל אבשה אני יחתו המה ואל אחתה אני הביא עליהם יום רעה ומשנה שפרון שברם
- **יח, יח-כג:** ויאמרו לכו ונחשבה על ירמיהו מחשבות כי לא תאבד תורה מכהן ועצה מחכם ודבר מנביא לכו ונפהו בלשון ואל נקשיבה אל כל דבריו; הקשיבה ה' אלי ושמע לקול יריבי; הישלים תחת טובה רעה כי כרו שוחה לנפשי זכר עמדי לפניך לדבר עליהם טובה להשיב את חמתך מהם... (כג) ואתה ה' ידעת את כל עצתם עלי למנות אל תכפר על עונם וחטאתם מלפניך אל תמחי [ויהיו] מכשלים לפניך בעת אפך עשה בהם
- 7. **כ, יד-יח:** ארור היום אשר ילדתי בו יום אשר ילדתני אמי אל יהי ברוך... אשר לא מותתני מרחם ותהי לי אמי קברי ורחמה הרת עולם
- 8. **איוב ג, ג:** יאבד יום אנולד בו והלילה אמר הרה גבר; (יא) למה לא מרחם אמות מבטן יצאתי ואנוע
- 9. **איכה ג, א; נב-נה:** אני הגבר ראה עני בשבט עברתו... צוד צדוני כצפור איבי חנם; צמתו בבור חני ונדו אבן בי; צפו מים על ראשי אמרתי נגזרתי; קראתי שמך ה' מבור תחתיות
- 10. **איכה ג, נב, נט-סא:** צוד צדוני כצפור איבי חנם... ראית ה' ענותי שפטה משפטי; ראית ה' כל נקמתם כל מחשבתם לי; שמעת חרפתם ה' כל מחשבתם עלי
- 11. **נקודות מוצא להבנת המרדפים אחרי ירמיהו:**
 - א. אמונה בקרב העם—בנוגע למעמדה הניסי של ירושלים
 - ב. תוכן הנבואה: מהו דבר ה' בפי ירמיהו?
 - ג. חטאי בני ישראל (2): במה חטאה ירושלים?
 - ד. ענתות- "מן הפהנים אשר בענתות" (א, א): מיהם אנשי ענתות?
 - ה. חורבן משכן שילה
 - ו. יחסי מלך נביא
- 12. **המרדפים (פרקים לדוגמה):**
 - א. אנשי ענתות- יא
 - ב. משפחתו- יב, ו
 - ג. כהנים- יח, כג, כו, כז
 - ד. נביאים- כג, כו, כז, כח, כט
 - ה. העם- כז, לד, לח
 - ו. שרים/ אנשי ממשל- לו, לז
 - ז. מלכים- לו, לח
 - ח. שארית הפליטה (לאחר רצח גדליה בן אחיקם)- מב-מד
- 13. **ז, לא:** והשפתי מערי יהודה ומחצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול פלה כי לחרבה תהיה הארץ
- 14. **לג, י-יא:** כה אמר ה' עוד ישמע במקום הזה אשר אתם אמרים חרב הוא מאין אדם ומאין בהמה בערי יהודה ובחצות ירושלים הנשמות מאין אדם ומאין יושב בהמה; קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול פלה קול אמרים הודו את ה' צבאות כי טוב ה' כי לעולם חסדו מבאים תודה בית ה' כי אשיב את שבות הארץ כבראשנה אמר ה'
- 15. **לא, כו-כז:** הנה ימים באים נאם ה' וזרעתי את בית ישראל ואת בית יהודה זרע אדם וזרע בהמה; והיה כאשר שקדתי עליהם לנתוש ולנתוץ ולהרס ולהאביד ולהרע, כן אשקד עליהם לבנות ולנטוע נאם ה'
- 16. **לא, יד-טו:** כה אמר ה' קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו; כה אמר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעלתך נאם ה' ושבו מארץ אויב; ויש תקוה לאחריה נאם ה' **ושבו בנים לגבולם**